

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 36

Maribor, sobota 14. februarja 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Umor župnika v Mengšu

ROPARSKI MORILEC PREREZAL ŽUPNIKU VRAT IN OROPAL ŽUPNIJSKO BLAGAJNO.

LJUBLJANA, 14. februarja. V Mengšu so danes zjutraj odkrili strašen zločin. Krog 5. zjutraj so našli župnika Josipa Kuščarja umorjenega, župnijsko blagajno pa izropano.

Ugotovljeno je doslej, da je morilec svoji žrtvi, ki je sedela v stolu, najprej zadal več bodljavec z dolgim nožem, mu nato prerezal vrat in pustil nato nož globoko zasajen v tilniku. Zverinski človek je nato pobral vse dragocenosti in vso vsebino župnijske blagajne in ne-

opažen izginil. Pobral je tudi razne predmete, ki so last župnikovih sester, katere so skupaj z njim stanovale. Škoda je cenjena na več tisoč dinarjev.

Orožništvo je mrzlično na delu, da dožene storilca in ga spravi na varno. Zelo sumljiv je neki potepuh, ki se je včeraj že ves dan potikal po Mengšu in delj časa tudi v bližini župnišča. Nadaljne poizvedbe so dognale, da je strašni zločin moral biti izvršen že sinoči krog 21.

Problem brezposelnosti

v naši državi ni tako aktualen, kakor v mnogih velikih državah, zlasti v Ameriki, Angliji in Nemčiji. Vendar pa tudi pri nas obstoja v znatni meri in je zato potrebno, da se tudi široka javnost z njim bavi.

Organ mednarodnega urada dela »International Labour Review« objavlja v svoji zadnji številki izredno zanimivo statistiko in razmotrivanja o razvoju zavarovanja proti brezposelnosti v raznih državah sveta. V dobi, ko sega število brezposelnih na celem svetu v desetine milijonov, gotovo zaslužijo ti podatki čim največjo pozornost.

Zavarovanje proti brezposelnosti znanuje v zadnjih desetih letih zelo lep razvoj in napredek. Število zavarovancev se je v tem času podesetorilo. Na plenarni seji mednarodne organizacije dela v Washingtonu 1. 1919 je bilo sklenjeno, da se vsem državam priporoči uvedba zavarovanja proti brezposelnosti. Nemalo so pripomogle tudi razprave in delo v Ženevi, ki vrši tudi v tem pogledu znatno pionirsko delo. Tudi sam razvoj socialne zakonodaje v raznih državah je zahteval uvajanje takega zavarovanja v raznih oblikah, zlasti še, ker je bila potreba po svetovni vojni večja nego kedaikoli poprej. Brezposelnost, nastala radi sprememb strukture v svetovnem gospodarstvu, radi racionalizacije in raznih kriz, kojih vzroki so bili različni, je po svetovni vojni zavzela vedno večje dimenzije. Naravno se je morala začeti borba proti njej na povsem novi način in v veliko večjem obsegu.

Zavarovanje proti brezposelnosti je bilo pred vojno zelo slabo razvito, in kolikor ga je bilo, je bilo »svobodno zavarovanje« po t. zv. Genter-sistemu. Prilno zavarovanje so uvedli samo v Angliji, vendar je bilo slabo organizirano in ni zavzelo večjega obsega. Šele po vojni se je pokret razmahnil. Celo Nemčija, ki je par excellence dežela prisilnega zavarovanja, ni pred vojno imela prisilnega zavarovanja proti brezposelnosti. Tako je početkom 1. 1919 bilo zavarovanih proti brezposelnosti vsega skupaj komaj krog 5 milijonov delavcev, večinoma v Angliji, ki je edina imela v tej dobi obvezno zavarovanje. Danes ima obvezno zavarovanje že 10 držav, prostovoljno pa 8. V teh 18 državah je skupno zavarovanih 47.500.000 delavcev, kar pomeni desetkratno povečanje števila zavarovancev tekem 10 let. Na Vel. Britanijo in Irsko jih odpade 12.384.000, na Nemčijo 18.738.000, na Avstrijo 1.300.000, na Rusijo 10 milijonov, na Švico 150.000, na Poljsko 1.033.000, na Italijo 2.600.000, na Bolgarijo 287.000, na Avstralijo 137.000, skupno torej v državah z obveznim zavarovanjem 44.629.000. V državah s prostovoljnim zavarovanjem je zavarovancev 2.841.000, od kojih odpade 1.129.000 na Češkoslovaško. Vidimo torej, da je v nekaterih državah zavzelo zavarovanje proti brez-

Nov bolgarski škandal

VIŠJI DRŽAVNI TOŽILEC VODJA MAKEDONSTVUJUŠČIH. — NA NJE-
GOV UKAZ BIL UMORJEN DRŽAVNI TOŽILEC GEORGIJEV.

SOFIJA, 14. februarja. Veliko senzacijo je izzvalo med prebivalstvom javno pismo višjega državnega tožilca Dimitrova. Moral bi biti premeščen iz Sofije v Burgas. V svojem pismu izvaja Dimitrov, da kot predsednik centralnega komiteja makedonske revolucionarne organizacije, koje član je že sedem let, ne sme biti premeščen. Izjavlja, da se ne pusti pod nobenim pogojem premestiti. Okolnost, da je tako visok državni funkcionar vodja makedonskih revolucionarjev, je vzbudila največje presene-

čenje. Dognalo se je, da je Dimitrov kot najvišji državni tožilec podrejenim sodnikom stalno dajal navodila, da morajo s člani makedonske revolucionarne organizacije milo postopati in jih oproščati. Nadalje je presenetila okolnost, da je — kakor se je sedaj dognalo — državni tožilec Georgijev, ki je pred nekaj dnevi v Trbovu umrl nenadoma pod tajiinstvenimi okolnostmi, bil umorjen po naročilu Dimitrova, ker je izdelal obtožnico proti celi vrsti makedonskih revolucionarjev.

Preokret v Španiji

MADRID, 14. februarja. V političnem položaju Španije je včeraj nastopil nenaden preokret. Vodja liberalcev, grof Romanones, je obiskal predsednika vlade generala Berenguera in mu je sporočil, da se bo njegova stranka sicer volitev udeležila, da bo pa že v prvi seji novega parlamenta zahtevala razpust zbornice in sklicanje ustavotvorne skupščine. Liberalcem se je priključilo tudi več drugih strank. Predsednik vlade g. Berenguer je izjavil davi zastopnikom tiska, da ta izjava strank popolnoma spreminja stvarni položaj, vsled česar bo prisiljen, izvajati posledice. Danes dopoldne je bil min. predsednik namenjen v avdienco h kralju in splošno pričakujejo, da je podal ostavko vlade.

Pogajanja s ČSR potekajo poveljno

PRAGA, 14. februarja. »Narodni Listy« javljajo, da je povodom drugega čitanja načrta trgovske konvencije med Jugoslavijo in Češkoslovaško jugoslovanska delegacija zahtevala še nekaj navodil za nadaljna pogajanja iz Beograda. Pogajanja napredujejo v dobrem tempu in je bil te dni dosežen sporazum v celi vrsti vprašanj, ki so doslej bila sporna. Zahteve jugoslovanske delegacije so po številu in obsegu večje nego one s češkoslovaške strani. Kljub temu pa se niso doslej pojavile nikake znatnejše razlike, ki bi tvorile nepremost-

live težkoče. Zato je pričakovati, da bodo pogajanja tudi zanaprej potekala povoljno.

Nov silen potres u Novi Zelandiji

MELBOURNE, 14. februarja. Novo Zelandijo je zadel zopet močen potres, ki je bil še mnogo močnejši kakor zadnji. Ko je potresni sunek ponehal, je bila vsaka zveza z mesti Napier, Hastings in Waipukurau odrezana. Ravno ta tri mesta so pri zadnjem potresu največ trpela. Sunek so čutili tudi v okraju Wellingtonu, približno 250 km južno od Napiera. Prebivalstvo mesta Wellingtona je vse prestrašeno zbežalo na ceste, vendar v mestu potres ni napravil nobene škode. Pač pa se je v Wangamuju podrl stolp na poštni urad. Tudi v Dunedinu je napravil potres znatno škodo. Po dosedanjih poročilih k sreči novi potres ni zahteval človeških žrtev.

SMRT DIRIGENTA MED UVERTIRO.

SKOPLJE, 14. februarja. V tukajšnjem gledališču se je sinoči med uvertiro kapelnik vojaške godbe Josip Radjalovski ob pultu nenadoma zgrudil in obležal mrtev. Zadel ga je kap. Predstavo so morali prekiniti. Dogodek je izzval veliko razburjenje.

SMRT BELGIJSKEGA GENERALA.

PARIZ, 14. februarja. Tu je umrl belgijski general Verlain, vrhovni poveljnik belgijske vojske v svetovni vojni.

Razvanje.

Pretečeno nedeljo se je ustanovila na pobudo g. šolskega upravitelja Šijanca Ludovika kmetiska sokolska četa za Razvanje. Dosedaj je pristopilo 26 članov in 8 članic, vsi iz Razvanja. V odbor so bili v imenovanje predlagani: L. Šijanec, šolski upravitelj, starosta; Fr. Korošec, župan in posestnik, podstarosta; načelnik dijak Šijanec Boris, načelnica dijakinja Šijanec Natalija, tajnik Adam Miha, ključavničar; blagajnik Roth Franc, ekonom; Visočnik Ivan in Smisl Julij, revizorja. — Novoustanovljeno četo je g. župan pozdravil v imenu občine, ki bo stremenje Sokola vsikdar krepko podpirala. Zdravo!

Mestni avtobusni promet

so z današnjim dnem radi visoko zapadlega snega morali na vseh progah izven Maribora ustaviti. Tudi vsa ostala avtobusna podjetja so morala promet ustaviti in danes ni privozil v Maribor noben avtobus od zunaj. V mestu samem se morajo avtobusi boriti z velikimi ovirami ter morajo ponekod šoferji z lopatami krčiti pot.

Turneja pevskega zbora Glasbene Matice v južno Srbijo.

Po pravoslavni velikonočni praznikih priredi agini zbor mariborske Glasbene Matice skrbno pripravljeno turnejo po srbskih mestih. Pel bo umetne, največ pa narodne pesmi, ker si v vsakem mestu najbolj žele čuti, kako Slovenci pojo svojo narodno pesem.

Poceni meso.

Dne 17. februarja se bo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici prodalo 140 kg govejega mesa po Din 9.— za 1 kg. Prodaja se bo vršila na osebo največ po 2 kg.

Vlomiti poskusil

je nekdo nocoj ponoči v pisarno Fr. Pirchana v Gregorčičevi ul. 16. Oba Pirchana pa sta začela ropot in sta začela skozi okno klicati na pomoč. Ko je prihitel stražnik, so našli hišna vrata in pa zunanja vrata pisarne odprta. O vlomilcu seveda ni bilo več sledu.

»V Ljubljano jo dajmo«

vprizorijo studenški košarsarji v nedeljo, 15. februarja zvečer v gostilni Ilgo v Studencih pod režijo gospoda Mlakarja. Po predstavi prosta zabava.

Iz Razvanja

nam poročajo: V nedeljo, 8. februarja smo ustanovili samostojno kmetijsko podružnico za Razvanje, Pivola in Pohorje. V odbor so bili z vzklikom izvoljeni: načelnik Trinko Peter, posestnik in gostilničar, Razvanje. V svojem zahvalnem govoru za zaupanje se je g. Trinko spomnil obenem še našega najvišjega zaščitnika kmetovalcev, Nj. Vel. kralja, ki so mu vsi navzoči zaklicali navdušeni trikratni »Živijo!«

Pri boleznih želodca, črevesja in prenavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

poselnosti velik obseg. Seveda je treba pri tem vedno računati z izrednimi dogodki. Saj je n. pr. baš nedavno v Rusiji bilo enostavno to zavarovanje razveljavljeno z vladnim dekretom, ali z ozirom na položaj na ruskem delovnem

trgu upravičeno ali ne. Bog ve.

Kljub temu pa so gornje številke in ostali podatki zanimiv dokument k zgodovini razvoja socialne zakonodaje in socialne zaščite v posameznih državah.

Mariborski in dnevni drobiž

Socijalno skrbstvo v Mariboru

Prav gotovo je res, da želi tisti, ki je namenil svoj dar v podporo potrebnim in vrednim, da jo dobe tisti, ki so izmed vseh najpotrebnejši in najvrednejši. V karitativnem delu tekmuje danes v Mariboru mnogo društev, ki bi vsa hoteli kar najpravičnejše vršiti svojo nalogo. Pri tem so pa našla, da so pri raznih društvih isti podpiranci, ki so pač najbolj glasno zahtevali podporo, medtem ko so drugi dosegli komaj kaj, čeprav bi jim pripadla podpora v prvi vrsti. Iz teh nagibov se je porodil tudi klic po reformi socijalnega skrbstva, kakor je izšel zadnje dni v listih.

Tozadevne reforme se pa morejo izvršiti samo do gotove meje, kajti vedno bo še obstajala tozadevna krivica med tistimi, ki svojo revščino z dopadanjem razkazujejo in glasno vpijejo za pomoč, in drugimi, ki svojo bedo tiho prenašajo, jo komaj komu potožijo, pa čeprav včasih od glada umirajo; na drugi strani bo pa še vedno nekaj podpornikov in tudi nekaj društev, ki naklanjajo svojo podporo raje prav določenim osebam brez ozira na to, če ni morda kdo drugi še bolj potreben. Slednje je tudi čisto prirodno in razumljivo in bo tako, dokler bomo živeli v sedanjem gospodarskem redu, da bo vsakdo raje podpiral revno rodbino, ki jo vidi in ima priliko opazovati njeno bedo dan na dan kakor pa še potrebnejšo, o kateri pa zve komaj ime ali pa dostikrat še tistega ne.

V kolikor pa je v Mariboru želja posameznih društev, da se vse socijalno skrbstvo centralizira, v toliko se seveda da napraviti takoj in so le v poštev prihajajoča društva sama kriva, ako se doslej ni vršilo podpiranje po njihovih željah.

Mariborska mestna občina ima dva odbora, v katerih so poleg zastopnikov mestne občine zbrani zastopniki vseh društev s podobnimi cilji, pa bilo kolikor jih bilo: to sta mladinski svet in ubožni svet.

Oba odbora imata vse mestno ozemlje razdeljeno na okraje, katerim načeljuje okrajni predstojniki iz vrst meščanstva, imenovani od tega odbora s potrditvijo mestnega sveta. Ti okrajni predstojniki so prostovoljno prevzeli za služno nalogo, imeti v svoji evidenci vse potrebne, jih obiskovati, nadzirati, se informirati o okolščinah, jim izdajati potrebna potrdila ter staviti predloge, kako revežem pomagati. Da pa je delo deljeno in se vrši drugače za otroke in drugače za odrasle reveže, se razume po sebi in zato imamo v vsakem okraju po enega mladinskega in enega ubožnega predstojnika. Ne redkokrat ti predstojniki opozarjajo na reveže, ki se sami niso prigrasili in ne zaprosili za kako podporo.

Vse skrbstvo pa je osredotočeno v socijalno-političnem uradu mestne občine, ki more od uradov, tako domačih n. pr. od bolnice, policije ali borze dela kakor tudi od tujih občin dobiti potrebne uradne informacije; poleg tega pa ima na razpolago organe, ki lahko svoje poizvedbe izvršijo z vso natančnostjo, ima na razpolago ubožno kuhinjo, sirotišnico, mladinski dom in zdravniško pomoč, da lahko tudi takoj pomaga. Iz tega sledi, da je tukaj podana vsa možnost, da se karitativno delo mestne občine smatra kot centrala, ki poleg lastnih sredstev ob sodelovanju drugih društev išče sredstva za blaženje bede, hkrati pa tudi pota, ki peljejo do najboljšega uspeha.

V svojem proračunu ima mestna občina za ubožce: Stalne podpore v znesku 344.400.—, občasne podpore 25.000, hišalski stroški 233.000 Din, za ubožni go v Slovenski ulici 224.400 Din, prehrana ubožcev 292.000 Din; za mladino: stalne podpore Din 105.960, za obleko, perilo in obutev Din 57.500, za razne podpore 38.100 Din, dnevno zavetišče 166.545 Din, oskrbo otrok v tujih zavodih 50.000 Din, počitniške kolonije 81.500 Din, dečjo postajo v Ljudskem vrtnu 212.370 Din; delavski oddelek: pod-

pora za brezposelne delavce 50.000 Din. Velike so torej vsote, ki jih mestna občina daje za socijalno skrbstvo.

Na žalost pa je še mnogo velikih in nujnih potreb, med katerimi sta v prvi vrsti povečanje mestne ubožnice ter zgraditev dnevnega zavetišča na oni strani Drave.

Lepo je in kaže na dobrohotnost in ljudomilost mariborskega občinstva, da je poleg te oskrbe še dokaj društev, ki žele pomagati. V kolikor je prišel od njih poziv za centralizacijo podpiranja, v toliko jih je pritegniti in gotovo ne bo nikogar, ki bi se ne veselil sodelovanja vseh, ki vidijo potrebe ter hočejo pomagati. Le prijaviti se morajo magistratu.

Referent socijalnopolitičnega oddelka v obč. svetu mariborskem.

Avtobusni promet v okolico.

Danes je izostal zjutraj ves avtobusni promet iz okolice. Ker so se že zadnje nedelje pojavile težke avtobusne ovire z avtobusi v okolici, je treba opozoriti poklicane faktorje, da je avtobusni promet dandanes vsaj tako redno sredstvo, kot železniška zveza. Ljudje so svoje gospodarsko življenje že usmerili v zvezi z rednim avtobusnim prometom v mesto in s tem trdno računajo. Oni, ki vzdržujejo avtobusni promet in ceste, morajo torej ravno tako računati s tem važnim dejstvom in redno skrbeti za predpogoje, da se more ta gospodarski promet nemoteno razvijati. Na razpolago in vedno pripravljeni bi torej morali biti vsaj za glavne prometne žile vedno snežni plugi, ki bi pravočasno vsaj za avtobuse napravili tire. Še posebno pa velja to za našo državno cesto, ki nas obenem veže v bližini z inozemstvom. Tu je še upoštevati to, da ima baš mestna občina svoj najboljši obrat z avtobusi v bližnjo okolico. Morala bi torej tudi mestna občina svojim potnikom na ljubo v izrednih slučajih, kot je n. pr. nenadoma zapadli velik sneg, nekaj zrtvovati, ter v zvezi z državno upravo cest čim preje omogočiti redni promet z avtobusi, zlasti ob sobotah in nedeljah, ko je tu največji obrat; koristila bi s tem občini, kakor tudi svojim potnikom z dežele. Enako velja za avtobusne zveze v drugo okolico, zlasti proti Ptujju in Slovenskim goricam, ki privlačajo vsi dobre odjemalce mariborski trgovini, meščanom pa zlasti potrebščine za živilski trg. Mestu, kot okolici se lahko že en dan močno pozna prekinjenje avtobusnih zvez z zalediem. Vsi prizadeti bi se naj torej v takih slučajih združili v sodelovanje in nas tako tudi pred svetom reprezentirali kot gospodarsko in kulturno urejene kraje. Zlasti pa se ne bi smelo več zgoditi, da nam sredi sobotnega dopoldneva, torej na tržni dan, sredi najprometnejše ulice obtiči poštni voz, ker se niti tam ni nastopil snežni plug, čeprav je že prejšnji večer snežilo.

Kaj je z znižanjem cen v Mariboru?

Zadnje čase se v javnosti pojavljajo vprašanja, kaj je z znižanjem cen kruhu in mesu in kaj dela tržni odsek občinskega sveta. Zato je treba ugotoviti, da je tržni odsek v ponovnih sejah reševal vprašanje redukcije cen. Na podlagi mnenj strokovnjakov je prišel do enotnih cen za kruh in druge močne izdelke. Svoje sklepe je moral predložiti banski upravi v potrditev in je to storil že 14. jan. t. l. s prošnjo, da sklepe čimprej odobri. Vendar pa še do danes mestno načelstvo ni prejelo odgovora, kakor tudi ne glede istočasne prošnje za navodila glede mesnih cen. Mestno načelstvo je rešitev vloge urgiralo dne 4. t. m. Tržnega odseka in mestnega načelstva torej krivda ne zadene, ako vprašanje še vedno ni rešeno.

Lutkovno gledališče Sokola-matice ponovi v nedeljo 15. t. m. ob 3. pop. pravilčno igro »Obuti maček«.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, dne 20. februarja, nadaljevanje evgeničnega cikla s predavanjem odličnega psihologa zagrebškega univerzitetnega profesorja dr. Bujasa o pravilni izbiri zakonskega druga iz psihološkega vidika.

Ljubim gostom!

Sokolsko društvo Tezno se zahvaljuje najiskrenejše vsem posetnikom maške-rade iz Maribora, Pobrežja, Radvanja in Tezna — zlasti plemenitim darovalcem in lepim maskam —, ki so pripomogli do tako lepega moralnega in gmotnega uspeha prireditve! Kot mlademu društvu, ki nima še nobene imovine, rabi pa za nabavo telovad. orodja, plata itd. težke tisočake in se je z nakupom letnega telovadišča zadolžilo za 50.000 Din, sta tako sresko poglavarstvo, kot davčna uprava šla v vsakem oziru vzgledno na roke in bode na tem mestu izrečena tudi našim uvidevnim oblastim iskrena zahvala! — Društvo si je zastavilo svoj cilj v smislu Tyrševe ideologije in sokolskih pravil in ta cilj hočemo ter moramo doseči za vsako ceno! Nadejamo se, da bo poset ob priliki I. javnega nastopa našega društva v letošnjem poletju mnogobrojen in prosimo občinstvo iz mesta in okolice že danes, da nas takrat počasti prijazno s svojim obiskom. — Zdravo!

Pustni torek velika

REDUTA I.S.S.K. MARIBOR
„V CARSTVU MASK“

Komanda II. pešadiške podoficirske šole »presto.onaslednika Petra« v Bileču razglša, da sprejme mladeniče iz meščanstva v starosti od 17. do 24. leta. Rok za vlaganje prošelj poteče 20. aprila t. l. Sprejemni pogoji so interesentom na vpogled med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu, Maribor, Slomškov trg 11.

Lubi starišina!

Čuja sem, da te meli v soboto v vašoj fari gostivanje. Ja sen tudi cuštendik v vašo farno, pa bi te ali tudi rad bija na gostivanji. Ke pa si nesen v rodi ne z ženiham pa ne s snehoj, — pa pozavčin je ne k meni nejša, — pa sen si misla, da grem lahko pomelajit. Pa opet nič, ke sen zveda, da morejo pomelaji, če čejo piti dobiti, za cemér 100 rejnški plati. Ja pa sen siromiški petlar, ki sen telko penz nigdar ne vida, kej da bi jeh meja, pa sen si misla: Siromak si, pa si zato künšten, vsakšo muziko znaš poštimati, tudi sneho, či bi se od prevejke žalosti preveč drla — tvoja baba zna povitice pa štruce speči, tvoja čer pa se je v kloštri navčila torte pacati — kej še češ več, ontu pa te ali takše ljudi na gostivanji lahko nucajo. Če pa na nikšo formo nemate na vašem gostivanji mesta za me, te pa premoj duši, da te se lahko bole rejžali, — vam napravim s svojoj bandoj maškinjo muziko na pleh, — ontu pa je te ali na gmajnšken smetišči še dosta starih plehnatih rejngel no kropjač. Režjanov Matjaša.

Popravljamo.

V včerajšnji osmrtnici za gdč. Ljudmilo Koestl, učiteljico v Senovem, naj se glasi podpis staršev: Ivan in Anka Koestl. — G. Koestl je višji poverjenik finančne kontrole v pokoju in ne višji davčni upravitelj v pokoju, kakor je bilo včeraj pomotoma v našem listu.

Sokolska maškerada v Studencih!

Tud' letos sliši se že glas, ki vabi vsakega od Vas: »Na pustni torek v Sokolski dom, ker Kurent bo tam naš patron!« Dve maski, najbolj zaželjeni, prav lepo bosta nagrajeni. Program obeta marsikaj: živžav in tudi dirindaj — opolnoči pokop bo hrusta in konec bo vesel'ga pusta!

Senzacija v Mariboru.

Največji gurman vseh časov in vseh narodov je g. Allan Smith iz Newyorka. Ta je pravni zastopnik newyorské »Metropolitan opere« ter jo zastopa v pravdi z mariborskim »White Star« jazzbandom. Da tako slavnemu človeku ugoditi, je ISSK Maribor za svojo gala-redu-to »V carstvu mask« dne 17. t. m. v »Unionu« pripravil odličan buffet. Kro-no večera pa bo tvorila iznajdba marljivega klubovega blagajnika »Filetti«, ki bo g. Smitha sigurno tako navdušila, da bo resigniral na povratek v Ameriko. Tudi ostali posetniki redute bodo prišli na svoj račun tako pri bufetu kot tudi pri plesu. Torej na svidenje na pustni torek v »Unionu«!

K I N O

Grajski:

Samo še soboto in nedeljo: 100% nemški govoreči zvočni film
DVA SVETA
Maria Paudler. — Od pondeljka dalje: Krčmarjeve hčeri. Henny Porten, Fritz Kampers.

Union:

Od danes dalje
ZBOGOM LJUBAV...
Brigitta Helm, Jan Kiepara.
Nemški govoreči in zvočni ve-lefilm.

Predstave v obeh kinih ob delavni-kih ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blazalni. XXVI

APOLLO KINO:

Soboto in nedeljo:
V KREMPLJIH ORLA
Senzacijonen dodelen film.

Otroško rajanje.

Da pridejo tudi gledalci dne 16. febru- arja ob 4. pop. v Unionu na svoj način, so si prireditelji zasigurali sodelovanje malega letnega Vladka Rajteriča iz Za- greba, ki je dobil na otroškem pevskem tekmovanju v Zagrebu, katerega so se udeležili otroci do 14. leta, prvo nagra- do. Brez dvoma bo mali Vlado zadovo- ljil tudi Maribor. Dipl. telovadna učitelj- ca gdč. Pečnik je naštudirala zopet ne- kaj nadvse srčkanih plesnih točk. Da bo publika napeto zasledovala izid bok- s-matcha malih mojstrov, je sigurno. Ra- janje, ki naj se ga udeleži vsa deca brez izjeme, bode višek dobre volje naše raz- igrane dece. Stariši, privoščite svojim ljubljencem nekaj neprisiljenih ur odkri- tosrčnega veselja. Predprodaja vstopnic v trgovinah Zlate Brišnik in Höfer.

Rdeči križ v Studencih pri Mariboru se iskreno zahvaljuje gasilnemu društvu delavnice državnih železnic v Mariboru za darovani znesek Din 100 ter gospo- du Ivanu Kramerju, orožniškemu nared- niku v Studencih, za podarjenih Din 200.

Plesna zabava mestnih uslužbencev nocoj pod geslom »Pohorski ples« v Na- rodnem domu.

KAVARNA EVROPA

v nedeljo ob 4. uri pop. in 9. uri zvečer

velike atrakcije

Pevski odsek nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev

v Mariboru priredi v nedeljo 15. febru- arja v gostilni g. Antona Lešnika »Me- sto Ptuj«, Tržaška cesta, Tezno, maške- rado z godbo, plesom, petjem in razno drugo zabavo. Začetek ob 16. uri. P. n. občinstvo vabi k obilni udeležbi odbor.

Danes zvečer

vsi v Studence k Ilgu na predpustno ve- selico pevškega zbora »Drave«!

Delavsko pevsko društvo »Enakost« v Studencih

priredi v nedeljo 15. februarja pustno veselico pri g. Spureju v Studencih. Za- četek ob 17. uri.

Umetne oči.

Koncem meseca februarja se nudi pri- lika za nabavo in prilagoditev umetnih oči pri tvrdki F. Ad. Müller & sinovi, Wiesbaden, v Zagrebu. Podrobnejše glej oglas v naši današnji številki.

PARNA PEKARNA

FEIERTAG ANTON, Betnavska cesta 34

Najboljši rženi kruh — pecivo — kekati

Opozorilo.

Cenj. občinstvo se vljudno opozarja na mesta, kjer se dobe v predprodaji vstopnice za gala-redu-to ISSK Maribo- ra »V carstvu mask« dne 17. t. m. v »Unionu«. Zlata Brišnik, Höfer, »Sport- Roglič« in Glavna trafikla na Glavnem trgu. Za otroško maškerado, ki bo v pondeljek, dne 16. t. m. v »Unionu«, pa se prodajajo karte pri Zlati Brišnik in tv. Höfer. Da se izogne navalu pri bla- gajnah, se občinstvu toplo priporoča na- kup vstopnic v predprodaji.

Droblj iz Primorske

Na občnem zboru fašističnega krožka v Barkovljah pri Trstu je potožil poročevalec dr. De Mai, da lansko leto ni bilo tako uspešno, kakor se je pričakovalo. Fašistična akcija ima na tržaških tleh še preveč nasprotnikov. Niti plesi v krožku ne vlečejo več. Apeliral je na člane, da naj privabijo k društvu svoje, ki naj povedo, kaj želijo, da se stori v krožku, da bo vzrastel in se razvil. Krožek nosi ime »Floriano Beuzzar«. Ta mladenič je bil ustreljen na nekem fašističnem pohodu v Istri. Poprej se je zval Cvetko Bevčar. S tem imenom so hoteli pritegniti h fašizmu vso mladino v Barkovljah, tega niso dosegli.

»Corriere Istriano« očita Italijanom v starih provincah, da še danes ne poznajo odrešenih primorskih pokrajin in se tudi ne trudijo, da bi jih spoznali. Nikakih duhovnih vezi ni med novimi in starimi provincami, po šolah ni zgodovinskega poduka o Primorju in italijanske novine še niso storile svoje dolžnosti, da bi bile nove vzhodne province predstavile javnosti v zgodovinskem, geografskem in etničnem pogledu. Neki profesor iz Pazina je v preteklem mesecu predaval na jugu o odrešenem Primorju. Prepričan se je, da zamenjavajo »drugorodce« in primorske Italijane ter da mislijo povsodi, da so primorske pokrajine slovenske in so padle pod Italijo le kot avstrijski teren. Primorske Italijane smatrajo za »drugorodce«, ki so se oprijeli italijanščine, asimilacije pa so potrebni enako kakor »drugorodci«, kateri se šele uvajajo v italijanščino.

Par novih prevedb priimkov na tržaški prefekturi: Bezovnik Bezzoni, Kavsi Causi, Čeč Cecchi, Dakskobler Dascoli, Fikiak Vivani, Irremberger Del Monte, Kavčič Calzi, Klavora Lauri, Klinec Collini, Klopčič Battini, Kratký Corti, Levičnik Levini, Lovšin Luisi, Mahne Manetti, Platnar Linari, Potokar Rivierani, Prelesnik Prelessi, Prunk Pronti, Skok Salto, Smrdel Smeraldi, Šuligoj Del Tino, Antonija Jakelj, vdova Pahor, se piše sedaj Giacchelli-Pacorini, Marija Lepušič, vdova Štrukelj pa Leporini-Trucchi.

Čarinska uslužbenca G. Galli in L. Gobbi na Cresu sta osleparila tekem zadnjih treh let razne osebe za deset tisoč

lit. Šele pred kratkim sta bila prijeta na številne ovadbe in postavljena pred sodnike v Pulji, ki so ju kaznovali eksemplarično z zaporom na 5 let. S tako eksemplarično kaznijo pa je po navadi tako-le: prvo sodišče je strogo in huda obsodba se raznese med ljudstvo. Vselej sledi druga razprava pred prizivnim sodiščem, katero sodi milejše take primere in zniža kazen navadno za polovico ali pa še več. Tudi Galli in Gobbi sta podala priziv proti pulski obsodbi.

Orožniki v goriških pokrajinah imajo polne roke dela. Po slovenskih domovih iščejo časopise in pisma z onstran meje, pregledujejo knjige, stikajo za orožjem in skrivoma kuhanim žganjem. Fašistični listi poročajo dan na dan o preiskavah in kdor bi jim verjel, bi moral misliti, da je polna zarotnikov vsaka slovenska kmečka hiša. Za gospodarske navade in potrebe bi moralo biti pri vladi vsaj malo smisla, pa bi odpadle vse neprilike in davčni zahtevi bi bilo zadoščeno. Po vaseh lazijo občinski nameščenci, fašisti, mlilčarji, financerji, učitelji, športniki in izletniki in pred nobenim ni varen slovenski domačin, ki mora živeti v večnem trepetu in strahu, da se mu kaj pripeti ali ga kam odženejo. Gospodarsko stanje je povsodi slabo, zato pa sledi dražba dražbi. Orožniki v zadnjem času nprestanjo zasledujejo duhovnike in o vsem njihovem gibanju poročajo svojim predstojnikom.

V cementni tovarni v Anhovem pri Kanalu je bil nameščen kot blagažničar Nicolo Rovere. Po Kanalu se je obnašal kot oblasten fašist in živel je potratno. Pred dnevi je pobegnil, pa so ga kmalu prišli in sedaj tiči v goriških zaporih, ker je poneveril okoli 40 tisoč lit.

Jetika se v goriškem planinskem svetu vedno bolj širi. Dispenzar v Tolminu obišče vsak mesec kakih 25 ljudi in navadno se ugotovi pri večini pričetek jetike, pri ostalih pa predispozicija za jetiko. Ponovno prihaja v dispenzar mesečno kakih 40 oseb. Jetika se ugotavlja posebno pri vojaških naborih ali ker je predpisan komisiji velik naborni odstotek med »drugorodci«, odide v Italijo marsikak slovenski fant bolan in na toplem jugu ga jetika kmalu zagrebe.

Kulturne vesti

Šestdesetletnica rojstva pisatelja F. S. Finžgarja. V ponedeljek, dne 9. t. m. je slavil v Ljubljani šestdesetletnico rojstva eden izmed najizrazitejših, najplodovitejših in vsestranskih slovenskih pisateljev, župnik ljubljanske trnovske fаре, Frančišek S. Finžgar. Rojen dne 9. februarja l. 1871. v Doslovičah pri Breznici na Gorenjskem je že zgodaj pričel pisati in je bil dolga desetletja glavni sotrudnik »Doma in sveta«, sedaj pa je tudi urednik »Mladike« in vseh ostalih edicij Družbe sv. Mohorja v Celju. V prvih letih je pisal za »Dom in svet« planinsko epsko pesnitev »Triglava«, realistične povesti iz kmečkega življenja, čuvstvene črtice in novelete itd. Potem je napisal svoj prvi večji roman »Iz modernega sveta«, ki je pa v knjižni obliki izšel šele po vojni. Njegovo največje delo pa je »in ostane zgodovinski roman v dveh delih »Pod svobodnim solncem«. V njem je Finžgar z veliko vnmemo, temeljitostjo, ljubeznijo in fantazijo obnovil življenje Južnih Slovanov v tistih pradednih časih, ko so še bili v ravninah sedanje južne Romunije in ko so pričeli naskakovati Vzhodno rimsko cesarstvo in njegovo središče Bizant, Carigrad. Ta roman je prav lansko leto izšel v češkem prevodu in potem še v srbskem in je najobsežnejše slovensko delo, ki je kdaj bilo prevedeno v tuje jezike. Nadalje je, večinoma tudi v »Domu in svetu«, objavil več vojnih povesti, literarnih kritik in esejev. Njegovi zbrani spisi so pričeli izhajati že pred vojno in so se po vojni nadaljevali. Tu je izšla tudi »Dekla Ančka«, ki je takisto že prevedena na čški jezik, izšli so pa tudi drugi zvezki. Ni pa pisal Finžgar samo povesti in romane,

temveč tudi gre in drame in morda je prav kot pisatelj ljudskih iger med širokimi krogi bolj znan kakor romancier. Kdo ne pozna pri nas njegovega vedno še priljubljenega »Divjega lovca«? Po vseh naših gledališčih in po neštetihih diletantskih odrih pa so se igrale tudi njegove drame »Naša kri«, katero je po vojni docela predelal. »Veriga« in »Razvalina življenja«. Vse so izšle tudi v knjižni obliki. Največja Finžgarjeva odlika pa je, da nam je odkril pravi in resnični, prav nič idealizirani obraz našega slovenskega kmeta. Iz kmečkega življenja je začel snov za večino svojih pripovednih in oderskih del. Spoznal je kmeta kakor nihče pred njim in ga tudi od mlajših še nihče ni dosegel. Njegove šestdesetletnice se je spomnilo tudi ljubljansko gledališče, a pripravila se nanjo tudi naše, mariborsko, ki bo ob tej priliki uprizorilo eno izmed njegovih dram, najbrže »Verigo«. Še vedno čilemu in delavnemu jubilarantu želimo tudi mi še veliko let plodonosnega dela in uspehov.

Letošnji jubileji slovenskih pisateljev in zaslužnih mož. V letošnjem letu se bomo spominjali rojstev in smrti dolge vrste slovenskih pisateljev. Tako poteče 290 let, kar se je rodil Jan Vaikard Valvasor, 250 let smrti Jana Ludvika Schönleba, 130 let smrti očeta Marka Pohlina, 100 let rojstva Frana Levstika in Matije Valjavca, 90 let rojstva Viktorja Dolenca, 80 let rojstva Ivana Tavčarja, Antona Kodra, Simona Rutarja in smrti Stanke Vraza, 70 let rojstva Janka Babnika in Matije Murka, 60 let smrti Miroslava Vilharja in Antona Umeka, 50 let smrti Janeza Bleiweissa in Josipa Jurčiča, 40 let smrti Franca Miklošiča in 20 let smrti Josipa Vošnjaka, Josi, a Apiha in Ivana Geršaka.

Drama Milana Skrbinška. Niso redki gledališki igralci in režiserji, ki so bili obenem tudi dramski pisatelji, naj navedemo n. pr. le nekaj najbolj znanih, Shakespearea, Molièreja, Wedekinda itd. Pa tudi pri nas Slovencih so se nekateri že poizkusili v pisanju, večjega uspeha pa še niso dosegli. Sedaj je naposled prijel za pero eden izmed naših najboljših gledaliških praktikov in teoretikov, režiser in igralec Narodnega gledališča v Ljubljani in bivši umetniški vodja našega odra, Milan Skrbinšek. Pravkar je namreč dovršil psihoanalitično dramo »Labirint«, v kateri obravnava v trikotu sicer stare probleme, toda z docela novih, lastnih vidikov. Vse tri osebe so vzete iz gledališkega in pisateljskega življenja in okolja. Ker je delo tudi z odersko-tehnične strani strokovnjaško dograjeno, bo premiera »Labirinta«, ki bo morda celo v Mariboru, vsekakor zanimiv dogodek.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sobota, 14. februarja ob 20. uri »Gospa ministrovka«. Znižane cene. Zadnjič v sezoni.

Nedelja, 15. februarja ob 15. uri »Ciganska ljubezen«. Kuponi. — Ob 20. uri »Odgodena noč«. Kuponi.

Ponedeljek, 16. februarja. Zaprto.

Torek, 17. februarja. Zaprto.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 16. februarja ob 20. uri »Odgodena noč«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Predpustnim ženinom v opomin

Star samec, žrtev novega samskega davka, nam je na podlagi svojih bogatihkušenj poslal sledečo času primerno svarilo vsem, ki silijo v zakonski jarem. Primerjajoč žensko z — uro, je postavil sledeče ugotovitve:

Iz življena nevesta je kakor stara ura, nad katero so že vsi urarji obupali. Mar jo boš vzel v svoj — muzej?!

Mlade neveste so podobne starim uram, ki vedno uhajajo naprej.

Naivne neveste so slične tistim žepnim uram, ki se dajo vsak čas poljubno naviti.

Koketne in lišpane neveste so podobne stolpnim uram. Marsikdo se ozira nanje, ali kje bi se našel junak, ki bi tako uro odnesel domov ali pa kupil?

Lepe in lahkomisljene neveste so podobne uram z godbenim avtomatom. Čim tako uro parkrat naviješ, si temeljito — sit.

Jezične in brbljave neveste pa so slične — budilki, katero sicer naviješ, zato da bi ropotala. Ko pa začne s svojim ropotom, te prime nevolja...

Spekulativne neveste pa so kakor solnčne ure: če te obseva solnce sreče, blagostanja in dobrega položaja, kažejo dnevni čas. Prvi oblak preko tvojega solca pa to uro — ustavi...

Satyrus.

Zedinjene države odpravljajo tuje.

Predsednik USA, Hoover, je zaprosil kongres, da mu odobri nov kredit v iznosu 500.000 dolarjev za priseljeniški urad, da bo mogel čimpreje deportirati vse neprijetne inozemske elemente.

Umetne oči

Izdeluje natančno po prirodni tvrdka F. Ad. Müller Söhne Wiesbaden v Zagrebu, univerzitetna klinika za oči od 28. februarja do 3. marca 1931. Ob nedeljah ne uraduje. 424

Lepi uspehi mariborskih lovcev

Povodom jutrišnjega občnega zbora mariborske podružnice Slovenskega lovskega društva, je treba po velikem delu, ki ga je podružnica vršila v preteklem letu, ugotoviti, da je zapihal nov veter v vrstah domačih lovcev. Požrtvovalni odbor z izkušenim predsednikom g. ravnateljem Bogdanom Pogornikom na čelu je storil vse, da dvignemo naše domače lovstvo na času primerno in potrebno višino. Podružnica se je odločila kljub velikim žrtvam za stalno prirejanje takozvanih lovskih dni v različnih krajih svojega področja, da s tem vzdržuje stike z lovci tudi zunaj Maribora in na ta način skrbi za potrebno strokovno izobrazbo lovskega naraščaja, v prvi vrsti seveda poklicnih lovcev, katerih naloga je, da pomagajo pri razvoju domačega lovstva. Društvo si je ustanovilo bogato knjižnico, ki je vsem članom na razpolago, mreže in druge priprave za lovljenje divjačine, prireja stalno strokovno predavanja, posveča posebno pozornost strelski izobrazbi svojih članov kakor tudi pasjim tekam. Predmet dolgotrajnega dela je bilo lani tudi vprašanje urejene razprodaje divjačine, ker se je pokazalo, da je le na ta način mogoče sčasoma iztrebiti v mnogih krajih preveč razširjeno divje lovstvo. Končno ima podružnica Maribor v svojem delovnem programu tudi prirejanje tečajev za lovske paznike, ker je v lovskih krogih žal dovolj znano, da nimamo več dovolj izobraženega pazništva na razpolago.

Iz vsega tega je razvidno, da podružnica Maribor Slov. lovskega društva pravilno razumeva svojo nalogo in da je na pravi poti, ki bo polagoma privedla do onih lovskih razmer, ki bodo v čast našemu domačemu lovstvu in hkrati v korist narodnemu gospodarstvu, katerega važna panoga je baš lovstvo že v vseh onih državah, ki pravilno pormujejo važnost sistematične gojitve divjadi.

Čebula kot vremenski prorok

V Dijonu v Franciji je bila razglašena vremenska prorokba, ki jo smatra tamkajšnje kmetstvo prebivalstvo za sveto. Po tem prorokovanju bosta februar in april izredno mokra, dočim bo ostali del leta prinesel razmeroma suho in lepo vreme. Taka prorokovanja vremena so v mnogih rodbinah na Burgundskem naravnost ukoreninjena in se vrše po več sto let starem obredu. Na sv. večer razpolove 6 čebul. Dvanajst polovic predstavljajo 12 mesecev. Na vsako polovico potrosijo nekaj soli. Na nekaterih se sol stopi v nekaj minutah, na drugih zopet ostane nedotaknjena. Sklepanje je potem čisto enostavno in ni potrebno nobeno proučevanje vremenskih kart. Čebulne polovice, na katerih se je sol raztopila, predstavljajo mokre mesece, ostale pa napovedujejo lepo vreme.

Najcenejši nakup

OTROŠKE NOGAVICE od Din 5.— naprej; NOGAVICE Z OBROBKOM (Hafersocken) od Din 10.— naprej; MOŠKE NOGAVICE od Din 4.50 naprej; DAMSKE NOGAVICE od Din 7.— naprej; DAMSKE FLOR-NOGAVICE od Din 12.— naprej; DAMSKE VOLNENE NOGAVICE od Din 18.— naprej; SVILENE NOGAVICE in NOGAVICE iz UMETNE SVILE v vseh barvah in cenah; SPODNJE MAJICE od Din 15.— do 25.— po velikosti; SPODNJE HLAČE od Din 15.— naprej; SVETERJI ZA OTROKE od dinarjev 35.— naprej; SVETERJI ZA DAME od dinarjev 60.— naprej; PLETENE DAMSKE OBLEKE od dinarjev 200.— naprej; DAMSKE ROKAVICE od dinarjev 14.— naprej; MOŠKE ROKAVICE od Din 16.— naprej itd. — Vrh tega največja izbira trikotaž, pletenih perila, kravet, ovrtnikov, vezenn. člnk, svilenih trakov, toaletnih potrebščin, parliernile po zelo nizkih cenah. Galoše od Din 110.— naprej, snežne čevlje od Din 95.— naprej. — Lastna pletarna in predtiskarinja! — Prevzame entlanje, ažuriranje in vezenje!

Eksportna hiša LUNA, Maribor, Aleksandrova c. 19

Bela kraljica na malajskem otoku

ZANIMIVA ŽIVLJENSKA POT ANGLEŠKE ŽENE.

V Sidney v Avstraliji je prišel te dni čuden gost: Kraljica Evelina, bela vladarica otoka Badu v Južnem morju. Dama je čuden pojav z velikimi očali, belimi lasmi in z nekoliko staromodno nošo. Bila je seveda takoj slikana in obkoljena od novinarjev, katerim je podala svoj življenjepiš, ki je potekal takole: kontoristkinja, advokatova žena, stewardesa in končno kraljica.

Leta 1898. se je poročila mlada kontoristka Evelina Mand Croker z mladim londonskim advokatom Pitt Zabellom. Po dveh letih srečnega zakona je mož umrl za jetiko in zapustil ženo brez sredstev. Mlada vdova se je morala pobrigati za svoje življenje in je tako v skrajnem slučaju sprejela mesto stewardese na luksuznem parniku »Orama«, ki vozi med Anglijo in Avstralijo. Na povratku iz Brisbane je moral parnik pristati radi defekta blizu otoka Badu v Korajlnem morju.

Badu je precej velik, zelo plodovit otok, pri katerem pa ladje redko pristajajo radi nevarnih podmorskih pečin. V tem času so bili stanovalci otoka, temni Malajci, znani kot ljudožerci. Gospa Evelina ni bila o tem poučena in je kljub opominu odšla na kopno, da bi se divila tropski vegetaciji. Šla je precej daleč v eukaliptov gozd in je zašla. Ko je končno vendarle zopet prišla na obalo, je zagledala v veliki daljavi dim s parnika »Orama«. Kapetan je očitno pozabil na svojo stewardeso.

Gospa Evelina se je znašla v neprijetnem položaju. Vedela je, da ne bo tako kmalu nobenega parnika k obali, a vsa oprema, ki jo je imela s seboj, je bila njena obleka. Ni ji torej preostajalo drugo, nego poiskati domačine in jih prositi za gostoljubnost. Po dolgem blodenju je končno naletela v gozdu na neko vas. Že prvi vtis je bil strašen. Pred vsako kočo je bil postavljen kol, na katerem je bila bleda človeška lobanja. Prestrašena je pobegnila v največjo kočo, kjer se je znašla pred orjaškim golim domačinom, ki jo je začudeno gledal. Angležinja je poskušala sporazumeti se z gestami, divjak pa je z dobrohotno gesto postavil pred njo vrč z neko prijetno, nekoliko kislo pijačo in pa sadje. Gospa Evelina se je kmalu udomačila pri divjakih in se naučila njih enostavnega jezika. Takrat je bila silno suha in se mora zvaliti, da je niso divjaki enostavno speli. Hitro je dognala, da so njeni prijatelji zelo radodarni ljudje. Kolibe so imeli spletene, zelo prostrane in nenavadno čiste, strehe pa napravljene iz umetno izrezanih deščic. Njihovi čolni so do 30 metrov in za morje zelo dobri. Času, ko je prišla Evelina na otok, so domačini imeli pogosto vojske s sosednjimi otoki, hoteč si pridobiti ujetnike, ki so jih poklali in spekli. Taka pojedina

la velika svečanost za domačine. Gospa Evelina je pripisala ta kanibalizem pomankanju mesa, ker ni bilo na celotnem otoku niti ene večje živali.

Gospa Evelina je poskušala z vsemi silami, da bi podučila te otroke narave, posebno pa je učila žene kuhanja in higijenskega življenja. Morala na otoku je bila zelo visoka. Mladenci so prebivali v skupni hiši, dočim so deklice stanovale v nekakem »penzionatu«, na katerega so stari bojovníki strogo pazili. Ko je Evelina nekoč z uspehom pomagala pri porodu žene nekega poglavarja, se je njen ugled silno dvignil.

V tem času je zopet pristala na otoku »Orama« in posadka je poiskala izgubljeno stewardeso. Evelina je prišla na brod in bila kapetanu, da bo preostali del njene življenja prebila na otoku. Zaprošila je samo za dve svinji in nekoliko perutnine, ki bi jih vzgojila, in za nekoliko orodja, svetiljko s posodo petroleja ter za nekaj knjig.

Ko je 1910. leta umrl kralj otoka, so imeli Evelino za kraljico. Evelina je prevzela to čast pod pogojem, da preneha ljudožerstvo. Divjaki so pristali in niso obžalovali tega. Energična žena je postala prava mati svojih podložnikov, da so postali najsrečnejši narod vsega otočja. Celi otok je dobro obdelan in daje dobre žetve. Vsaka rodbina ima svinje in perutnino. Uvedena je izvozna trgovina in domačini prodajajo v Avstralijo velike množine svojih pridelkov. Kraljica ne trpi, da bi se naselil na otoku kakšen belokožec, ker vidi v tem nevarnost za mirno življenje svojih podložnikov. Kapetan nekega broda ji je podaril klubski fotelj, na katerem ona dvakrat tedensko sodi pred svojo kolibo in sprejema želje ter pritožbe svojih podložnikov. Njene odredbe so vedno respektirane. Poslednje dni je kraljica obolela in je odšla na zdravljenje v Avstralijo. Sydneyskem muzeju je izročila zelo lepe darove: staro orožje, plesne maske in sodje, umetno izdelano iz palmovega listja, lesoreze in razno blago, sploh vse, kar izdelujejo njeni podložniki.

Škandal na indijskem dvoru.

Mladi maharadža indijske kneževine Indore je zapleten v neprijetno afero. Mladi vladar, ki je že poročen s hčerko indijskega kneza, se je zaljubil v krasno plesalko Sovkabal. Ta pa je odolela zapeljivosti bogastva in je maharadžo zavrnila. Maharadža jo je dal nato odpeljati na neko svojo posestvo. Plesalki pa se je posrečilo zbežati in toži sedaj maharadžo za odškodnino za omejitve svobode v znesku 14.000 liber šterlingov (krog 3.800.000 Din). Slučaj je za maharadžo tem neprijetnejši, ker se je tudi njegov oče radi podobnih afer moral predčasno odpovedati prestolu.

Skavtizem

Zupni tabor

Skavtski program se najbolje in najidealnejše izvrši na taborih. Toda v manjših taborih ne pridejo vsi člani. Zato se prirejajo letno večji tabori: župni, savezni, mednarodni. Na teh taborih so navezani fantje drug na drugega. Sleherni mora delati, da s svojim delom pomaga k splošnemu uspehu.

Tesnejše vezi, kot samo poznanstvo, mora spajati naše člane. Prijateljstvo — se naveže samo na večjih taborih, kjer se spoznavajo člani, ki se drugače nikoli ne bi videli. Skavtska organizacija je velika družina, in skavtski program se ne bi izvršil, ako se ne bi poznali med seboj.

Da se nudi našim slovenskim skavtom čim večja prilika za medsebojno spoznavanje, je že pred petimi leti sklenil župni stan, da se morajo vršiti redni župni tabori, ki jim je medsebojno spoznavanje članstva glavni namen.

Prvi župni tabor je bil l. 1928. v Gamelnah pri Ljubljani. Preko 250 skavtov se ga je udeležilo. Splošne prošnje članstva, da naj se taka prireditve čim preje obnovi, so jasen dokaz, da je tabor izpolnil vse, kar smo od njega pričakovali.

Že naslednje leto je sledil drugi, topot pri Vižmarjih, večji in lepši od prvega.

Letos se pripravljamo na tretjega, ki bo v bližini Celja, v proslavo desete obletnice obstoja stega v Celju. Ta steg, ustanovljen po ruskih emigrantih, je bil prva skavtska edinica v Sloveniji.

Vse priprave so v polnem teku. Prostor je že izbran in izmerjen; lep travnik v bližini Savinje, obdan z drevesi in grmičevjem.

Letos bodo z nami prvič taborili inozemski skavti. Upamo, da bodo odnesli najlepše vtise.

Radi slovanskega tabora v Pragi, ki se bo vršil od 27. VI. do 3. VII. in katerega se udeležijo večja četa slov. skavtov, bo župni tabor od 6. VII. do 13. VII.

Vsi, stariši in vzgojitelji, ki se zanimate za naše življenje, za naše delo, za naš vzgojni sistem, obiščite nas takrat v našem taboru. Videli boste skavta tam, kjer ga je treba videti in spoznati — v taboru.

Novice.

Skavtski znak je že zaščiten v 24 državah. Kakor znano, ga je naša država zaščitila z zakonom že l. 1923. Mednarodna skavtska zveza se je obrnila na Društvo narodov s prošnjo, da izposluje zaščito še v ostalih državah.

Skavtska organizacija v Guatemali je bila sprejeta v mednarodno zvezo. Kako se širi skavtizem!

Baden Powell, ustanovitelj skavtizma, je dobil ob priliki Jamboree-ja od

angleškega kralja plemiški naslov »Lord«. Da dokaže tesno zvezo, ki ga spaja s pokretom, je prevzel priimek »Lord of Gillwell«. Gillwell je ime kralja, kjer se vrše mednarodni tečaji za skavtske vodje.

Predlanskim je poslala albanska vlada tri učitelje v mednarodno skavtsko šolo v Anglijo, ki so po končanem študiju začeli sistematično organizirati skavtske čete po vsej državi.

V Angliji je navada, da dobi, kakor vsaka ladja, vsaka lokomotiva svoje ime. L. M. S. železniška družba je prekrstila lokomotivi, ki sta prevažali največ skavtov na Jamboree, v »The Boy Scout« in »The Girl Guide«. Slovesnemu krstu je prisostvoval poleg mnogih drugih odličnih predstavnikov tudi Lord Baden Powell.

Kandersteg. Od 30 članov jugoslov. delegacije jih je 10 določenih za člane naše župe. Upamo, da bo ta naklonjenost Glavne uprave Saveza toliko vplivala na naše skavte, da se jih pravočasno (najkasneje do 21. t. m.) prikladi vsaj 9. Vsi stroški so (s potovanjem preko Avstrije) izračunani na približno 1300 Din.

Za slovenski del »Glasnika« je določen za urednika br. Miroslav Zor — Črni Mrav, načelnik župe. Prosimo vse člane, da čim več priobčujejo v »Glasnik« in pošiljajo vse tozadevne spise na naslov: M. Zor, Tomačevo 68, p. Moste pri Ljubljani.

»Glasnik« naj vse edinice naročajo preko svojih stegovih svetov pri župnem gospodarju (Romanu Čeliku, Ljubljana, Wolfova 12). Plačujejo ga pa po položnicah.

Sport

SMUŠKE TEKME IZ POHORJA PRELOŽENE V MARIBOR.

Start in cilj pri Lovskem domu ob 14. uri. Zimskosportni odsek SPD.

Moto-skičoring SK Rapida

ki bi se moral vršiti jutri na igrišču SK Rapida se radi nepovoljnih snežnih prilik preloži na poznejši termin.

Tekmovanje za evropsko smučarsko prvenstvo.

V Oberhofu se je včeraj pričelo tekmovalje za evropsko smučarsko prvenstvo. Na 17 km kombinirano so prvih deset mest zasedli severnjaki. Zmagal je Grøetums Craaten v času 1:23:48. Sledili so mu Horde (Norveška) 1:24:09, Verd (Švedska) 1:25:29, Lindberg (Švedska) 1:25:29. Favorit Rudstadetnen je z 1:26:02 zasedel sedmo mesto. Prvi Srednjeevropec je bil na 10. mestu Nemeč Luitpold. Godec je v času 1:40:09 zasedel 51., Šramel pa v 1:50 59. mesto. Tekmovalo je 67 smučarjev.

M. Zevaccoi

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

67

»Sir, ne dajte mi tega povelja, ako niste trdno odločeni, da pojdete do konca, in če se zmagalec Marijanski plaši srda peščice ljudi.«

»Dovolj, gospod! Povelje vam je dano. Čet veste, kolikor vas je volja, Idite!«

XXXV.

Pri Štefanu Doletu.

Nad grškim rokopisom je sklanjal Štefan Dolet svoje silno čelo, kjer sta mu bili misel in volja v družbi z neumornim naporom izdolblj globoko brazdo.

Poleg njega je sedela na stolcu Aveta, ravno kakor jelka: le glava se ji je graciozno nagibala na stran. Bila je vsa zatopljena v svoje vezenje.

Pri tem delu se nista menila niti oče niti hči za glasove, ki so prihajali od zunaj. Bilo jima je navada, delati takole skupaj; takšna samota je bila njiju največja zabava.

»Ne trudi se preveč, hčerka,« je rekel zdaj pa zdaj Dolet.

A še večkrat je vstala Aveta in položila svojo svežo ročico Doletu na vroče čelo.

»Dovolj si delal, danes, očka; zdaj moraš zapreti svoje knjige!«

Toda veliki mislec, mogočni učenjak, neporazljivi bojevniki svobodne misli, se ni vdal hčerini volji.

Odrival jo je rahlo, z dobrotnim usmevom na ustnicah.

In govoril je pri tem:

»Nisem še razsejal dovolj zrna, nisem še razširil dovolj luči.«

Ona je vzdihnila, on pa se je lotil zopet dela.

Dasi je bil Dolet še mlad, v polni sili let in polni zrelosti uma, vendar je dokončaval započeta dela s čudno naglico in nekakšno besno voljo.

Dočim se je zdelo po vsej verjetnosti, da ima še toliko let pred seboj, bi bil človek vendarle rekel, da se boji, da ne bo mogel iti do konca, marveč bo moral ostaviti potomstvu samo načrt vsega, kar je sanjal njegov veliki duh.

»Moje ure so štete,« je rekel včasih tožno.

Ni pa povedal natančneje, kaj misli s tem.

Tisti dan pa se je zgodilo, da je prekinil delo ravno v trenutku, ko mu je Aveta prinesla svetiljko.

Ura je bila štiri. Popoldne je bilo mračno in mrzlo.

»Čudno se mi vidi hčerka, da ni Lantneja nič k nam. Saj mi je obljubil, da pride.«

»Če je obljubil, pride gotovo,« je dejala deklica preprosto.

Cela pesem ljubezni in zaupanja je bila v teh par besedah.

Dolet jo je razumel in dejal pomirjevalno:

»Gotovo. Toda mogoče je, da mu kaj brani.«

»Kaj bi moglo biti takšnega, da bi mu branilo?« je

vprašala Aveta nekoliko nestrpno.

»Kaj jaz vem? Lahko, da je prav majhna reč.«

Stresla je glavico s krasnim usmevom.

»Ne, očka, ne, prav majhna reč ne bo ustavljala

Lantneja, kadar je namenjen v našo hišo.«

Zdaj je bil Dolet na vrsti, da se nasmehne.

»Čar, ki ga vabi semkaj, je torej po tvojem mnenju jako močan?«

»O tem sem prepričana,« je dejala in namrdnila ustka s prelestno koketerijo.

»Ponosna stvarica ti!« se je pošalil Dolet.

Aveta je stopila k njemu in mu položila roko na ramo.

»Ne očka, ponosna nisem; prepričana sem, da Lantne, če bi me slišal, ne bi rekel, da sem domišljava.«

»Bi si pa mislil sam pri sebi.«

Zresnila se je in zmajala z glavo.

»Tudi mislil si ne bi. Rekel bi, da imam prav, ker verujem vanj in ker mu izkazujem pravičnost, ki mu jo dolgujem. Če ne bi bil vreden spoštovanja, kakor je vreden ljubezni, bi ga ljubila manj. Sicer pa, zakaj mi nagajaš? Saj misliš sam o njem ravno tako kakor jaz.«

»Najpoštenejši fant je, kar jih je nosila zemlja,« je dejal z resnim glasom Štefan Dolet, »in kadar te bom moral zapustiti, te bom prepustil njemu brez skrbi, da te osreči, kakor sem te izkušal osrečevati jaz po svojih najboljših močeh.«

Molk je zavladal po teh besedah.

(Nadaljevanje prtlj.)

Najboljša pralnica ovratnikov je „Ideal“ Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: Vetrinjska 7

Spalne sobe,
politirane, najmoderneje, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpologo izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Kolesarji pozor!
Sezona za vožnjo s kolesi je končana. Sedaj je treba skrbeti za bližnjo pomlad. Pustite Vaša kolesa z malimi stroški čez zimo temeljito popraviti in kolo bo spomladi kakor novo. Kolo vzame popolnoma narazen, emajlira, ponikla, vse ležaje temeljito očisti, zbrusi ter na novo z najboljšo vazelino namaže in zopet sestavi, tako, da ste za prihodnje leto s kolesom popolnoma preskrbljeni, največja specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma. Shramba koles in motorjev čez zimo. Brezkonkurenčne cene. Točna in solidna postrežba!

Ako hočete delati
in z lahkim delom zaslužiti doma Din 7.— na uro, vstopite v našo zadrugo. Pouk je brezplačen. Vpisnina Din 10. Obširna pojasnila Vam radi pošljemo, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovanskih pletarn, Osijek. 128

Ročne sani,
dobro ohranjene, za mesarja ali trgovca, prodam. Frančiškanska ulica 16.

Oddam v najem pekarno,
obstoječo preko dvajset let, na prometnem kraju, pripravno tudi za drugo trgovino, sestojajo iz velike delavnice in peči, katera se kuri z ogljem, prodajalnice z izložbo, stanovanjem in pritliklinami, veliko dvorišče in gospodarsko poslopje in vrtom. Vseli se lahko takoj. Na željo tudi posestvo prodam. Pojasnila daje Samuel Abeles, Varaždin. 399

Sadna drevesa,
2 do 4letna in sicer jabolka, hruške, marelice, črešnje, kutine, slive, orehe, kakor tudi trtne korenjake, cepljenke namiznih vrst na berlandieri in riparia podlagi in dvoletne špargljeve sadike prodaja Alfred Schram, Maribor, Aleksandrova cesta 11. 408

V gostilni in kavarni »Split«,
Vetrinjska ulica 2, se toči pristno dalmatinsko vino po reklamni ceni Din 10 do 12 liter. Vsak čas se dobijo tudi mrzla in topla jedila in vsak dan sveže morske ribe. Dobi se tudi vedno turška kava in čaj. Se priporoča gostilničar Jovanovič. 395

Pozor!
Najcenejše vino! Liter Din 8.—, izborno staro vino in sladki Prošek, liter Din 20.—, Cafova ulica 7, kino Union.

Gospodična
z parletno prakso v odvetniški pisarni išče mesta kot stenotipistka pri odvetniku. Gre tudi kot začetnica. Ponudbe pod »4letna praksa« na upravo lista. 429

Obiščite prosim
malo slaščičarno v Stolni ulici 6. S spoštovanjem Josip Dufek, slaščičar. 431

Lep lokal s skladiščem,
pripraven posebno za specer. trgovino, event. tudi s stanovanjem oddam v najem. Studenci, Kralja Petra cesta št. 26. 435

Spalnico
iz trdega lesa, svetlo, moderno in spalnico iz mehkega lesa, svetlo in belopopleskano kuhinjo prodaja mizarstvo Strossmajerjeva ul. 10. 441

Gostilno s posestvom
9 oralov prodam za Din 80.000. Trgovski lokal z blagom za Din 12.000. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28. 432

Rabim paznika
z družino za posestvo na Dolenjskem. Proste njive, stanovanje, drva in užitek 2 krav. V poštev pridejo le sadjerejci in vinogradniki. Nastop v enem mesecu. Ponudbe na Josip Javornik, Zalna, pošta Višnja gora. 427

Suha bukova drva,
cepanice, prodaja Gnilšek, Maribor.

Maske
kupijo poceni

Tarlatan m Din 10.—
Sendel blago „ „ 20.—
Silk „ „ 20.—
Lame svilo „ „ 48.—
pol maske od D 3.— naprej

trake, perle, pustni okraski

C. Büdefeldt
Gosposka ulica

Točim najfinejša 439

šibeniška in štajerska vina

Vedno domače klobase. Za obilen obisk se priporoča gost. Ruška c. 7 (prej „Ljudski dom“).

Cene padajo
vse blago je ceneje v
TRGOVSKEM DOMU
Maribor

14. II. 1931

UNIONSKA DVORANA
REDUTA S. K. RAPID:

OB 20. URI

„TOBOSMEHA“

Predprodaja vstopnic v trgovinah: Höfer, Pirih, Weiler in Büdefeldt.

Vabilo na

domači ples

kateri se bo vršil v nedeljo, dne 15. februarja v gostilni
J. RAČIČ, preje Dreissger
v Košakih (Lajteršperk)

Igrala bo priljubljena godba. Za dobra jedila in izvrstno pijačo bo preskrbljeno. Začetek ob 15. (3.) uri popoldne. Vstopnine ni! Za obilen obisk se priporoča gostilničar.

Inserirajte
v
„Večerniku“

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Opravična številka: E IX 5675/30

Dražbeni oklic.

Dne 7 aprila 1931 ob 11. uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga k. o. Maribor-mesto vl. št. 183.
k. o. Maribor-mesto vl. št. 185.

Cenilna vrednost, skupaj: Din 569.704,37.

Najmanjši ponudek: Din 284.852,18.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru odd. IX.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 5. februarja 1931.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki sem jih sprejel ob zgodnji smrti svoje v najlepših letih umrle nepozabne žene, sestre, tete in svakinje, gospe

Jožefe Kac, roj. Merdonik
soproge gostilničarja

In za poklonjene krasne vence se tem potom najlepše zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa še izrekamo naši preč. duhovščini, pevskemu društvu v Hočah, ter požrtvi. gasilnemu društvu Sv. Miklavž, ki so sprejeli mojo drago na njeni zadnji poti.

Zahvaljujem se tudi rodbini Hasabent, ki je dovolila svoji komaj 17 let stari hčerki Tereziji, da nam je stala ob času bolezni potrpežljivo ob strani in nama stregla noč in dan, ter nazadnje zatisnila njene trudne oči.

Sv. Miklavž, dne 13. februarja 1931. 425

Zahujoči soprog Peter Kac in rodbine: Gorjak, Kaiser, Reiter, Ferline in Kac.

Za 50% znižana zimska obutev

79.-
29.-

Vrsta 3652-70

Za Vaše otroke smo pripravili za malo denarja toplo in udobno obutev. Prikladni za šolo.

Po vseh deželah je kosila hripa, najmanj pri nas v Jugoslaviji, za kar se imamo zahvaliti nizkim cenam naše gumaste obutve. — Prehod iz zime v pomlad je za zdravje najnevarnejši. — Izkoristite zato priliko, ki Vam jo prožimo s

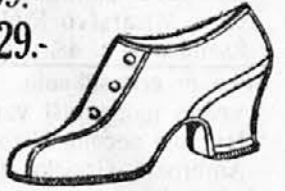
ponovnim znižanjem gumaste obutve.

Namesto da vskladiščimo zimsko obutev, smo sklenili jo raje prodati tudi po znižani ceni, da varujemo odjemalcem noge bolečin. — Vsi Vi, ki imate v družinskem proračunu težave z obutvijo, pridite k nam.

Pri nas morete dobiti obutev skoro zastoni

Nekatere ženske vrste, ki so začetkom sezone stale Din 199.—, smo znižali na samo Din 99.—.

Otroške z Din 69.—, na samo Din 29.—.

69.-
29.-

Vrsta 1025-82

V galošah si obvarujete zdravje in obutev. Prodajamo jih raznih barv

69.-
29.-

Vrsta 2361-75

Otroške snežke iz finega gabardena. Obvarovali Vam bodo otroke hripe in prehlajenja.

Rata

99.-
69.-

Vrsta 1365-70

Naš šlager tako z dobrim materialom kakor z nizko cenno

129.-
99.-

Vrsta 9891-70

Za male generale imamo celogumaste škornjice za neverjeno nizko ceno.

169.-
129.-

Vrsta 1885-78

Celogumaste snežke s toplo podlogo in patentno zaklopnico. Očuvale Vam bodo noge tople in suhe v največji vremenski nepriliki.

129.-
99.-

Vrsta 1365-70

Naš šlager tako z dobrim materialom kakor z nizko cenno. S tem želimo omogočiti tudi najširšim slojem nakup dobrih snežk.

199.-
169.-

Vrsta 7885-87

Preko gležnja visoke snežke s patentno zaklopnico, okrašene z ogrlico iz moare pliša.

199.-
99.-

Vrsta 1895-81

Priljubljeni ruski škornji, ki se nosijo preko čevljev, z mehkiimi golenicami, okrašeni z ogrlico iz krimerja.

249.-
199.-

Vrsta 0697-70

Škornji iz tople dvojne klobučine do kolena. Podplat in spodnje strani so narejene iz gume. Pripravne za vse, ki opravljajo poklice v hudi zimi.

Z 9600 rastavljalci

od 1600 blagovnih skupin

iz 24 dežel

je

Lipski pomladni velesej 1931

za vsakega prevdarnega trgovca

edina v poštev prihajajoča priložnost za orijentacijo in nakup!

Začetek velesejma 1. marca

Vsa pojasnila daje

častni zastopnik: **Dr. Leo Scheichenbauer,** kem. laboratorij, Maribor, Trg svobode 3.

Telefon 21-03

ali:

Balkanska trgov. poslovalnica lipskega velesejskega urada, Beograd, Knez Mihajlova 33

V zmoti ste

če mislite, da je radio tako drag, da si ga ne morete nabaviti.

Naša prodajalna v Mariboru na Aleksandrovi cesti 44 Vam nudi

IZBORNE RADIO-APARATE,

ki sprejemajo celo Evropo v zvočniku, proti mesečnemu plačilu od 70 do 200 dinarjev.

Opozarjamo Vas danes zlasti na sledeče aparate:

Troelektronski „Reinartz“, kompl. z vsemi potrebščinami in zvočnikom **Din 1.980.-.**

Stirielektronski „Reinartz“, kompl. z vsemi potrebščinami in finim zvočnikom „Amplion“ AC 27 **Din 3.600.-.**

Zahtevajte tudi ponudbe za najnovejše aparate za priključek na električni tok.

RADIO LJUBLJANA

podruž. Maribor, Aleksandrova 44.

NAJFINEJŠI RUM

na debele!

KONJAK

In vse vrste likerjev i. t. d.

PRAVA SLIVOVKA

na drobno!

8824

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 9

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV